

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСЕУКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ СПОЖИВАЧІВ «ПУЛЬС»
МІЖНАРОДНЕ ТОВАРИСТВО ТОВАРОЗНАВЦІВ І ТЕХНОЛОГІВ
УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ТОВАРОЗНАВЦІВ І ТЕХНОЛОГІВ**

Міжнародна науково-практична конференція

**«Україна та ЄС:
подолання технічних бар'єрів
у торгівлі»**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

(Київ, 18–19 березня 2015 р.)

Київ 2015

НАТАЛІЯ ЛИСЕНКО, НАТАЛІЯ ОМЕЛЬЧЕНКО
НАТАЛИЯ ЛЫСЕНКО, НАТАЛИЯ ОМЕЛЬЧЕНКО
NATALIA LYSENKO, NATALIA OMELCHENKO

**ПРОБЛЕМА ГАРМОНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ТА
НАЦІОНАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ ЩОДО МЕТОДІВ
ВИПРОБУВАННЯ ШКІРИ
ПРОБЛЕМА ГАРМОНИЗАЦИИ МЕЖДУНАРОДНЫХ И
НАЦИОНАЛЬНЫХ СТАНДАРТОВ НА МЕТОДЫ
ИСПЫТАНИЯ КОЖИ
PROBLEMS OF HARMONIZATION OF INTERNATIONAL AND
NATIONAL STANDARDS TEST METHODS FOR SKIN**

Світовий досвід розвитку економік держав та їх взаємодії в ринкових умовах виявив ряд проблем у міжнародній торгівлі, що пов'язані з технічними бар'єрами і можуть бути вирішені за рахунок гармонізації національних систем стандартизації і сертифікації. Ефективність стандартизації і сертифікації як методів державного регулювання діяльності у всіх сферах, особливо зовнішньоекономічній, знаходить підтвердження в зростаючих масштабах робіт з гармонізації в цій галузі на міжнародному і національному рівнях. Вступ України до СОТ та її наміри щодо тіснішої інтеграції з Європейським Союзом, зобов'язують країну адаптувати свою систему технічного регулювання, яка включає стандартизацію та сертифікацію, до міжнародного та європейського рівнів. В Україні процеси гармонізації спрямовані, переважно, на розширення фонду державних стандартів, що відповідають міжнародним і міждержавним, розробку технічних регламентів, які регулюють питання безпеки продукції і послуг для життя і здоров'я людей, навколишнього природного середовища.

Діяльність зі стандартизації ґрунтується на чинних нормативно-правових актах у цій сфері, з урахуванням принципів і положень міжнародних організацій зі стандартизації. Серед принципів державної політики у сфері стандартизації окреслено такі, як: пріоритетності прямого впровадження в Україні міжнародних та регіональних стандартів; дотримання міжнародних та європейських правил і процедур стандартизації; участі у міжнародній (регіональній) стандартизації. Хоча варто зазначити, що окрім посилення ролі міжнародних стандартів, Україна має запроваджувати і власні

внутрішні стандарти, які покликані ретельно захищати інтереси національного споживача. Розробкою міжнародних стандартів займається Міжнародна організація зі стандартизації (ISO), яка є однією з найбільших і впливових організацій [1]. Міжнародні стандарти носять добровільний характер і містять актуальні специфікації на продукцію, послуги і передову практику, а також сприяють підвищенню ефективності виробництва та активному росту промислового потенціалу. Міжнародні стандарти розробляються на основі консенсусу, що позитивно впливає на усунення технічних бар'єрів у торгівлі. Стандарти ISO розробляють експерти технічних комітетів, які займаються всіма можливими темами. До складу технічного комітету по розробці стандартів на методи випробування шкіри входять комісії Міжнародного союзу товариств технологів шкіри і хіміків (IULTCS) [2]. Цей Союз, окрім розробки стандартних методів випробувань для шкіри, також сприяє правильному використанню методів випробувань і підтримує впровадження міжнародних стандартних методів у всьому світі, вивчає загальні та специфічні проблеми, пов'язані з виробництвом шкіри.

Нами було проаналізовано стандарти на методи дослідження хімічного складу та фізико-хімічних показників шкіри, розроблені і опубліковані Міжнародною організацією зі стандартизації [1], та діючими на території України, відповідно до даних Науково-інформаційного центру «ЛЕОНОРМ» [3]. У каталозі стандартів ISO представлено 76 найменувань стандартів, які опубліковані та визнані світовою спільнотою. Дані стандарти регламентують підготовку до вимірювань, визначення місця відбору зразків, умови кондиціонування та визначають порядок проведення:

- хімічного аналізу (визначення водорозчинних неорганічних і органічних речовин, летких речовин, азоту, голини, оксиду хрому, дубильних речовин тощо);

- фізичних і механічних досліджень (визначення водопоглинання в статичних умовах, уявної щільності, межі міцності при розриві та подовженні, паропроникності тощо);

- дослідження стійкості пофарбування до прання, слідів від крапельок води, маркості, тертя, дії води, дії поту тощо).

На стадії розробки перебувають 24 стандарти. Більшість їх направлена на розробку і удосконалення методів дослідження показників хімічного складу, зокрема визначення вмісту хрому (IV) колориметричним та хроматографічним методом, етоксильованих алкилфенолів, хлорованих вуглеводнів, N-метил-2-піролідонів (NMP) тощо. Розробка нових стандартних методів зумовлюється,

насамперед, вдосконаленням приладів, перехід їх на більш високий рівень вимірювань та посиленням норм щодо вмісту екологічно небезпечних компонентів.

На території України методи випробування шкіри встановлюються національними стандартами (ДСТУ), у тому числі гармонізованими з міжнародними та європейськими (ДСТУ ISO); міждержавними (ГОСТ) та міждержавними гармонізованими (ГОСТ ISO). Частка ДСТУ складає близько 38 %, що свідчить про низьку активність вітчизняних фахівців, щодо розробки та впровадження методів визначення показників шкіри. Гармонізованих ДСТУ ISO прийнято понад 36%, що підтверджує прагнення України приєднатися до європейської спільноти у цій сфері, що сприяє усуненню торговельних бар'єрів. ГОСТи займають 46% загальної кількості стандартів, серед яких 11% – ГОСТ ISO.

При цьому, очевидною залишається проблема використання застарілих методик проведення вимірювань, обладнання, а також те, що велика кількість хімічних реактивів, необхідних для вимірювань, поповнює перелік прекурсорів та потребує спеціальних дозволів і умов використання. Гармонізація міжнародних та національних стандартів є одним із інструментів загальної стратегії інтеграції України до Європейського Союзу, що дозволить уникнути технічних бар'єрів в міжнародній торгівлі та підвищить конкурентоспроможність вітчизняних шкіряних матеріалів.

Намагання адаптуватися до міжнародних вимог щодо проведення випробувань шкіри уже очевидні, про що свідчить впровадження ДСТУ ISO та ГОСТ ISO, але їхня кількість значно поступається кількості стандартів розроблених та прийнятих ISO і це, на нашу думку, потребує особливої уваги з боку зацікавлених сторін для підвищення конкурентоспроможності вітчизняних шкіряних матеріалів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Міжнародна організація зі стандартизації [Електронний ресурс] : портал ISO. – Режим доступу: <http://www.iso.org/iso/home.html>. – Назва з екрана. – Дата звернення : 01.03.2015.
2. Міжнародного союзу товариств технологів шкіри і хіміків [Електронний ресурс] : портал IULTCS. – Режим доступу: <http://www.iultcs.org/home.asp>. – Назва з екрана. – Дата звернення : 01.03.2015.
3. Науково-інформаційний центр «ЛЕОНОРМ» [Електронний ресурс] : портал Леонорм. – Режим доступу: <http://leonorm.com.ua/Default.php>. – Назва з екрана. – Дата звернення : 02.03.2015.

Електронне видання

Міжнародна науково-практична конференція

**УКРАЇНА ТА ЄС: ПОДОЛАННЯ
ТЕХНІЧНИХ БАР'ЄРІВ У ТОРГІВЛІ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

(Київ, 18–19 березня 2015 року)

Видавець і виготовлювач
Київський національний торговельно-економічний університет
вул. Кіото, 19, м. Київ-156, Україна, 02156
E-mail: knteu@knteu.kiev.ua